

Raftul
Denisei

Colecție coordonată de
DENISA COMĂNESCU

CAN XUE

ULTIMA IUBIRE

Traducere din chineză și note de
MUGUR ZLOTEA

HUMANITAS
fiction

Redactor: Ștefania Nalbant
Coperta: Angela Rotaru
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Marilena Brînzan
DTP: Dragoș Dumitrescu, Veronica Dinu

Tipărit la Livco Design

CAN XUE
ZUIHOU DE QINGREN
Copyright © 2014 by Yale University
Originally published in Chinese under the title *Zuihou de qingren* in 2005.
This Romanian edition is published by arrangement with
Yale University Press.
All rights reserved.

© HUMANITAS FICTION, 2026,
pentru prezenta versiune în limba română

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
XUE, CAN
Ultima iubire / Can Xue; trad. din chineză și note de Mugur Zlotea. –
București: Humanitas Fiction, 2026
ISBN 978-606-097-793-3
I. Zlotea, Mugur (trad.; note)
821.581

EDITURA HUMANITAS FICTION
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021.408.83.50, fax 021.408.83.51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723.684.194

CAPITOLUL I

Joe și cărțile sale

Joe, directorul de vânzări al firmei de confecții Trandafirul, traversa străduțele înguste, cu un dosar vârât sub braț, în drum spre serviciu. Era un individ scund, de modă veche, trecut de prima tinerețe, îmbrăcat cu multă grijă, fără nici un fir de praf pe pantofi, bărbierit și tuns cu regularitate. Ochii lui de un verde deschis păreau adesea că privesc în gol, poate pentru că era distrat, sau poate pentru că avea o fire mai excentrică. Îi veneau deseori tot felul de idei nebunești. Joe era un împătimit al lecturii, de ani de zile citea carte după carte, în mintea lui amestecându-se povești de tot soiul. Avea o memorie numai bună să selecteze și să îmbine, prin urmare avea și mintea limpede. Ședea în biroul lui din orașul B, cu o carte ascunsă sub un dosar, prefăcându-se că muncește când, de fapt, citea fel de fel de povestiri. Cum era foarte atent și de modă veche, secretul său nu fusese niciodată descoperit de clienți, iar felul acesta de a citi îl ajutase să-și formeze un mod aparte de a face conexiuni mentale. Deși, în fiecare zi, se întrerupea de nenumărate ori din cauza chestiunilor de serviciu, nu-i lua mai mult de o secundă să se lase iar purtat de valurile poveștii.

Locuința lui Joe se afla pe panta unui deal, la vreo două străzi de serviciu. De la fereastra casei putea vedea un petic de mare albastră și pescărușii zburând în văzduh.

În zori, când se lumina de ziuă, Joe porni pe drumul spre serviciu. Locuitorii țării A se trezeau târziu, iar pe strada liniștită nu era decât o măturătoare de culoare. Joe își auzea zgomotul propriilor pași, dar cu o notă de ezitare. Își întoarse privirile spre dreapta și își văzu reflectate într-o vitrină părul

și cravata aranjate perfect. Imaginea foarte clară îl făcu să se simtă oarecum rușinat, și își lăsă privirile în pământ.

— Bună dimineața, spuse Joe.

— Bună dimineața! Tot la fel de devreme!

Sprijinită în mătură, negresa mlădioasă se uita la Joe, care trecea pe lângă ea, îndepărtându-se cu fiecare pas. Clipea din ochii ei mari de parcă ar fi căzut pe gânduri.

Joe intră în birou, aprinse lumina, se duse la bucătărie să își facă o cafea, apoi se așeză la birou să continue povestea începută cu o zi înainte. Cartea din fața lui era veche, cu paginile îngălbenite, o cumpărase de mai bine de douăzeci de ani. Trecuseră deja peste treizeci de ani de când Joe tot cumpăra cărți, pe care le ticsea în apartamentul de la malul mării. Transformase toate paturile din casă în „cufere“ goale, le așezase pe podea și le umpluse cu cărți. Încă de anul trecut, îi încolțise în minte un plan măreț, să recitească toate cărțile pe care le citise în viața lui și să lege istoriile unele de altele, așa încât, atunci când pune mâna pe vreo carte, să poată trece lin de la o poveste la alta, ba chiar să se lase și pe sine prins în ele, să nu mai fie nicidecum deranjat de lumea din afară. Zis și făcut. Își pusese ideea în practică vreme de două luni, iar rezultatele nu se lăsaseră așteptate. De pildă, putea discuta afaceri cu clienții (era directorul de vânzări al firmei de confecții) și, în același timp, să fie cufundat într-o poveste, adesea ferindu-și privirea și zâmbind pe furiș.

— Joe, Joe, fără tine, firma mea s-ar duce de râpă, îi spuse șeful lui când îl văzu.

Șeful era un slăbănog care tocmai făcuse șaizeci de ani, cu părul alb și fața plină de riduri asemenea canalelor de irigații.

— De unde știi tu secretul ăsta? Să-i faci pe clienți să te placă?

Părea chiar puțin întristat când spunea toate acestea, dar în același timp urmărea pe furiș reacția lui Joe.

— Cred că are legătură cu cititul, îi răspunse Joe, cântărind cu grijă fiecare cuvânt.

— Cititul? se încruntă șeful.

— Da, citesc mult. Începu să vorbească tot mai repede, înroșindu-se la față: Eu… chiar mi-a trecut prin cap să renunț la serviciu ca să citesc, serios, chiar mă gândesc la asta.

— Păi atunci firma mea o să aibă de suferit. Nu te-ai hotărât încă, nu?

Din tonul vocii, șeful nu părea să vrea să-l oprească, ba din contră, s-ar fi zis că spera ca Joe să spună adevărul.

— Nu, trebuie să mai am grijă și de soție, și de copil.

Șeful se uită lung la fața lui Joe pentru o clipă, dădu scurt din cap ca și cum ar fi fost ușor dezamăgit, apoi îi făcu semn cu mâna că poate să plece. Ieșind din birou, Joe se întreba ce voise șeful să spună și, tot gândindu-se, pătrunse cu mintea într-un tunel întunecat. Lucra cu șeful de ani de zile, era clar un om care îl înțelegea, însă Joe nu putea ghici nici de pe figura lui și nici din cele spuse cât de mult îl înțelegea sau ce părere avea despre atitudinea lui față de viață, ce așteptări avea de la el. Se purta evaziv, ambiguu, total opus felului precis în care funcționa firma de confecții de material de blugi. Avea impresia că șeful nu e foarte interesat de operațiunile concrete ale firmei, îi păsa mai degrabă de starea sufletească a angajaților și cât de loiali îi erau firmei. Se întrebă de ce spera șeful ca el să nu lucreze aici mult și bine. Își simțea orgoliul puțin atins, pentru că muncea cu multă conștiinciozitate și avea talentul de a intui cum e cel mai bine să fie făcute lucrurile, un talent pe care Joe punea mare preț. În acel moment, îi răsări în minte soția șefului, o femeie de vârstă mijlocie, plină de viață, inteligentă, dar nu foarte sofisticată. Se gândi că Lisa asta nu e potrivită pentru șef, dar șeful o trata tot timpul cu multă afecțiune. Joe se gândi apoi la soția lui casnică, simplă și capabilă, și la fiul lui iubit, care locuia la internatul liceului. Dacă îi compara, aproape că putea înțelege relația armonioasă dintre șef și soția lui, Lisa. Dar, la urma urmei, ce credea șeful despre el și ce așteptări avea? Aici se simțea pierdut în beznă. În astfel de momente, Joe se gândea să îi spună șefului cum citea el în timpul programului, dar, de fiecare dată când vorbele îi ajungeau pe buze, și le înghițea imediat. Era foarte prudent, așa de prudent, că uneori devenea cam dogmatic. Când șeful s-a

îmbătat la petrecerea de la restaurant și a arătat cu degetul spre Joe spunând: „Să nu crezi că eu nu știu ce-i în capul tău!“, Joe s-a albit la față, sigur că vor avea loc schimbări majore în viața lui. Rezultatul a fost că nu a avut loc nici o schimbare, iar viața a decurs la fel ca înainte.

După ce se întoarse de la șef și se așeză la biroul lui, avu sentimentul că plutește. Deschise o carte și porni pe urmele eroinei pe aleile unei mahalale. Însă astăzi aleile duceau în toate direcțiile, iar în față, pe una dintre potecile însorite, apăru o umbră neagră, înfricoșătoare și se auzea cum plesnește o bucată de pânză bătută de vânt, deși nu se simțea nici o adiere. Se opri speriat pe loc. Atunci sună și telefonul, iar secretara îl informă că a venit un client din sud și vrea să îl vadă.

Individul, care se numea Reagan, era pătrățos, cu o față severă și dorea să semneze cu Joe un contract pe termen lung. Joe crezu că o să se tocmească, așa cum făcea de obicei, și își făcu repede în minte un plan. Dar Reagan nu scotea nici o vorbă, își mutase scaunul lângă fereastră și se uita atent la oamenii care stăteau laolaltă, câte doi sau trei. Își ținea bărbia lată în mâna stângă, parcă făcea socoteli și, în același timp, parcă se gândea la ceva fără nici o legătură cu afacerile. Joe era nedumerit și își aduse aminte de aleea din povestirea de adineauri. După o vreme, Reagan începu brusc să vorbească cu o voce ascuțită, de parcă țipa, speriindu-l teribil pe Joe.

— La noi în sud, peste tot sunt păduri de arbori de cauciuc și cocotieri, îți poți închipui câte haine de-ale voastre trebuie să îmbrace muncitorii? Ai tu atâta imaginație? Numai ieri s-au înecat în golf doi muncitori, pentru că hainele pe care le faceți sunt prea groase și nu se pot da ușor jos… Ce cretin a creat hainele astea? Unul dintre cei înecați era o fată, oamenii au văzut-o sărind din apă ca un pește, apoi s-a dus la fund. Neghiobilor! Neghiobilor!

Și își prinse capul în mâni, părând extrem de enervat. Joe nu scoase o vorbă, pentru că nu știa ce să spună. Îl cunoștea de mulți ani pe domnul Reagan, era proprietarul unei ferme, un individ foarte educat, citit și amabil – altfel spus, nu semăna

deloc cu un proprietar de fermă, ci mai degrabă cu patronul unui anticariat, însă astăzi își arăta firea explozivă.

— Chiar vreți să mai faceți afaceri cu noi?

Reagan îl privi sfidător pe Joe.

— Am putea face o jachetă ușoară, pe care să o poți da repede jos, răspunse Joe mecanic.

— Nu îmi place deloc felul în care gândiți.

Răspunsul rece al lui Reagan îl făcu pe Joe să se simtă de-a dreptul pierdut. Înainte, când venea la el în birou, Reagan răspândea un parfum de flori de rapiță de pe câmpurile de la țară. Joe inspira adânc parfumul și involuntar îl prindea pe omul acesta bronzat, din sud, în plasa poveștilor lui. Până astăzi, nu avusese niciodată impresia că Reagan îi e ostil în vreun fel. Își trase capul între umeri de parcă i se făcuse frig. Reagan băgă imediat de seamă și îl întrebă dacă nu cumva se săturase să mai facă afaceri, că, dacă era așa, nu mai aveau ce discuta.

— Că doi oameni ca noi… Reagan rosti doar o jumătate de propoziție și își înghiți vorbele.

Probabil voia să spună că doi oameni ca ei cu greu pot ajunge la o înțelegere, se gândi Joe. Ce problemă aveau astăzi? Colaboraseră ani de zile, umbra lui Reagan apărea adesea în poveștile lui, fața pătrățoasă se reflecta în oglinzile care se legănau în sus și în jos – pe aleile lui Joe era întotdeauna câte o oglindă agățată într-un copac. Nu de mult îi adusese o pereche de fazani ale căror pene multicolore, splendide, îl făcuseră să se cufunde într-o lume fantastică. Atunci se uitase atent la fața inexpresivă a lui Reagan și i se păruse că, asemenea unui vrăjitor, avea un talent care depășea înțelegerea oamenilor.

Reagan se învârti de câteva ori prin birou, apoi îi ceru brusc lui Joe să îi dea contractul pe care îl semnă așa de repede, că nici nu apucă să vadă bine ce face. Îi rămase în minte doar mâna dreaptă cu vene albăstrui ieșite în afară și se minună în sinea lui cum putea un proprietar de fermă să aibă o asemenea mână?

Reagan plecă după semnarea contractului. Joe îl conduse până la ușă, numai bine cât să vadă umbra șefului dispărând în lift. Ce făcea șeful aici, în clădire?

— A venit cu treabă? o întrebă pe Jenny, secretara.

Jenny se uită lung la el, apoi dădu încet din cap, de parcă îi reproșa că e nevrotic.

Joe lucra în clădirea asta de peste zece ani și știa foarte bine tot ce era legat de muncă, de afaceri, aproape că era imposibil să se întâmple ceva în departament, de care el să nu aibă habar. Dar astăzi, câteva lucruri merseseră anapoda. Toate se întâmplaseră fără ca el să își dea seama și, oricât și-ar fi stors creierii, tot nu putea să le dea de cap.

În ziua aceea, în drum spre casă, îl prinse din urmă cineva grăbit. Era soția șefului.

— În ultima vreme, Vincent bea zdravăn, în fiecare seară. S-a dat în spectacol pe peluza din fața casei, îi spuse Lisa, roșie la față și cam rușinată. Nu mai e tânăr. Mă întreb ce fel de influență ați avut voi, tu, asupra lui, hmm?

Femeia își întoarse brusc capul și se uită furioasă la Joe, din ochi îi săreau scântei cum Joe nu mai văzuse niciodată.

Nu se simțea în stare să-i răspundă. Nici nu o recunoscuse pe roșcata din fața lui. Lisa, care de obicei era veselă și frumoasă, trecu așa de furioasă pe lângă el, că puțin lipsi să îl dea jos de pe trotuar. Se îndepărtă ca o pală de vânt, tocurile înalte răsunând pe pavaj. Se lăsa seara și erau mulți oameni pe stradă. Se uitau toți uluiți la Joe, rămas absolut debusolat. Văzu abisul care se deschidea pe trotuar, în fața lui, și vru să coboare în el, poate putea pătrunde pe acolo în plasa de povești țesută nu demult. Dar gura aceea neagră și mare nu era un abis, era doar un pasaj subteran. Abia ajunsese în gura pasajului, când din umbră năvăli dintr-odată Lisa.

— Vincent a înnebunit! Și-a pierdut mințile! Fir-ar al dracului, cum s-a putut întâmpla așa ceva?!

Avea o privire de om smintit. O mână puternică se încleștă de brațul lui Joe, zguduindu-l, iar în din respirația ei venea iz de alcool.

— A, Lisa, liniștește-te!

Cuvintele îi ieșeau greu. Începu să crească în el un soi de furie, dar nu știa față de ce. Se simți dezgustat de femeia scundă

Cuprins

I. Joe și cărțile sale 5
II. Domnul Reagan 26
III. Ce s-a întâmplat la plantația de arbori de cauciuc 39
IV. Păsunea lui Kim 67
V. Pasiunile Mariei 90
VI. Secretul Lisei 101
VII. Tânărul Daniel 120
VIII. Călătoriile Mariei 134
IX. Viața Idei în exil 155
X. Greutățile lui Reagan 171
XI. Vincent merge în orașul cu cazinouri 187
XII. Joe decide să plece 213
XIII. Joe ajunge în Orient 233
XIV. Ida se întoarce la fermă 255
XV. Vincent și Turnul celor cinci dragoni 277
XVI. Marșul cel lung al Lisei și al Mariei 295